

Marjorie Barnard

Cây hồng vàng

Dịch giả : Hoàng Phương

Nguyên tác: The Persimmon Tree, trích từ Những câu chuyện của các nhà văn nữ Australia, Nhà xuất bản Oxford 1999

Ngày muộn, mặt trời đã lặn. Tôi nhìn thấy khung cửa sổ kia hé mở và một bàn tay vươn ra ngoài để với những quả hồng vàng. Tôi nhìn thấy những ngón tay phụ nữ đang vịn vào rèm cửa. Cô ấy sống ở đó. Cái cửa đối diện căn hộ của tôi là của cô ấy.

Tôi đã một lần nhìn thấy mùa xuân và chẳng bao giờ quên được. Tôi đã bị ốm suốt mùa đông và nay đã bình phục. Tôi không còn thấy đau đớn gì nữa, không còn phải chữa trị gì cũng như không còn phải đi gặp bác sĩ.

Gương mặt của người phụ nữ trong chiếc gương bằng bạc đã cũ nhìn tôi là gương mặt của một người đã thoát khỏi bệnh tật. Tôi chỉ cần củng cố thêm sức mạnh. Vì vậy tôi cần được ở một mình, một động lực tự nhiên và xưa cũ. Tôi đã ở bên ngoài mọi việc lâu lắm rồi và mọi nỗ lực để quay lại cuộc sống quả là tuyệt vời. Đầu óc tôi trong suốt và tinh khôi như một làn da mới. Tất cả mọi việc ngay cả một sự việc bình thường nhất với tôi cũng dường như xảy ra lần đầu tiên. Và như có một khoảng trống với sức hút nhạy cảm như âm nhạc được chơi trong một thánh phòng không người.

Tôi chọn một căn hộ yên tĩnh trong một ngõ cụt với hàng cây kiêu Anh trồng dọc theo đường phố. Đây là một căn phòng lớn, trần nhà cao với những bức tường sơn màu nhạt, trong suốt như giọt mật. Căn phòng chưa có đồ đạc gì và chưa bị can thiệp bởi bất kỳ sự tinh tế chuẩn mực nào của một nhà trang trí nội thất. Tôi thích ngắm mặt trời vào buổi chiều. Tôi thích trời khi còn lơ mờ và se lạnh vào buổi sáng. Dường như ta có thể kéo dài sự nghỉ ngơi ban đêm thêm một chút. Khi tôi đến hàng cây còn trơ trụi và nhập nhoạng phản chiếu bóng chiều màu đỉnh tử hương. Căn hộ đối diện với căn hộ của tôi có lối vào rộng, trông kín đáo và được chăm sóc cẩn thận. Vào ban đêm khối hình chữ nhật của căn hộ với những bông hồng và ánh sáng màu vàng như được nâng cao lên về phía bầu trời. Một cửa sổ của căn hộ đối diện ngay chính giữa căn hộ của tôi. Tôi nhận thấy nó luôn được đóng như để ngăn không khí. Đường phố thì rộng nhưng yên tĩnh nên cái cửa sổ đó dường như gần hơn. Tôi thấy vui vì cái cửa sổ đó luôn luôn được đóng. Tôi thường bỏ ra rất nhiều thời gian bên cửa sổ của mình. Đây là điều duy nhất khiến người khác có thể dòm ngó và can thiệp đến cõi riêng tư của tôi.

Tôi thích căn phòng này ngay từ đầu. Nó khít khao như một con sò nhưng lại không hề chạm đến tôi. Mặt trời chiếu in bóng của ngọn cây lên bức tường màu nhạt. Và lần đầu tiên tôi nhận ra những cành cây trơ trụi đang bắt đầu nhú mầm. Bóng cây hắt lên tường màu nước trong vắt tuyệt đẹp. Ngày nọ tôi nhờ người nữ giúp việc hạ thấp những cành cây xuống để bóng cây có thể chiếm trọn bức tường. Từ đó tôi bỗng nhiên có cảm giác trong lành và thanh thản như đã giữ đi được một mảnh sạn còn lộn cợn trong đầu.

Tôi trở nên quen thuộc dần với mọi người ở con phố. Họ đi về với sự đều đặn đáng ngạc nhiên. Tất cả bọn họ bằng một cách nào đó giống như được cắt ra từ một khuôn mẫu rất chính xác. Họ là một phần của một sân khấu được dàn dựng, họ không hề có thật. Tôi chưa bao giờ cảm thấy một chút mong muốn nào được làm quen với bất kỳ ai trong số họ. Nhưng tôi lại tìm thấy một người phụ nữ, cô ấy trạc tuổi tôi. Cô ấy ở bên kia đường. Cô ấy chắc từng rất xinh đẹp và bây giờ vẫn còn xinh đẹp với dáng người cao dong dong. Cô ấy luôn luôn mặc quần áo màu tối được may cắt may riêng ôm khít dáng người cô mỗi bước đi từng cử động. Cô ấy đi về chỉ có một mình nhưng bạn lại có cảm giác đó là sự lựa chọn của cô ấy. Tất cả những gì cô ấy làm đều là sự lựa chọn kiên định của chính bản thân cô. Cô bước đi tự tin mạnh mẽ và mắt hút sau toà nhà kín đáo và câm lặng phía bên kia. Tôi cảm thấy ghen tị một cách mơ hồ, rất mơ hồ: ai đó ngẫu nhiên có được cuộc đời của cô ấy trong một sự ràng buộc hoàn hảo nào đó.

Rồi một ngày ảm áp hơn tất cả các ngày tôi đã trải qua: ảm áp, tĩnh lặng và trắng như sữa. Ngay từ lúc thức dậy tôi đã thấy cửa sổ nhà đối diện he hé mở một vài in [1]. “Mùa xuân đang đến và len lỏi vào cả ngóc ngách của những trái tim dè dặt nhất” tôi nghĩ. Và vào buổi sáng hôm sau không chỉ chiếc cửa sổ kia được mở mà hàng cây hồng vàng trước ngưỡng cửa cũng vươn cành tối đa để quả chín dưới ánh nắng mặt trời. Quả nhú ra như bộ ngực của thiếu nữ trẻ: căng mọng, xum xuê, màu vàng cam, bùng sáng và nổi bật. Dường như chỉ cần có vậy để tạo nên sự yên bình của buổi sáng mùa xuân. Tôi thực sự xúc động khi nhìn thấy những quả hồng vàng. Tôi nhớ khi tôi còn là một đứa trẻ, ở bên hông nhà tôi có một lùm cây hồng vàng. Vào mùa thu màu đỏ thẫm những quả hồng vàng khiến cho bạn như muốn cả nín thở. Chúng hắt màu hồng thẫm vào những căn phòng phía bên hông nhà giống như đang có lửa cháy ở phía bên ngoài. Sau đó lá rụng hết chỉ để lại những quả vàng thẫm bám lấy các cành cây trơ trụi. Những cây hồng vàng không bao giờ đánh mất đi vẻ kỳ lạ, huyền bí đặc trưng của loài cây phương Tây. Hình ảnh những cây hồng vàng vào những buổi sớm mai thường làm trái tim tôi rung lên đau đớn. Chúng rạp xuống bên hàng rào như những con chim lửa [2] đang nhảy múa. Tôi thầm so sánh chúng với những bụi cây sơn trà Nhật Bản thẫm màu, loại cây được trồng để chắn gió. Sao tôi lại luôn nghĩ đến mùa thu trong khi bây giờ đang là mùa xuân thế nhỉ?

Mùa thu là mùa của những cây hồng vàng nhưng bây giờ đang là mùa xuân. Tôi bước về phía cửa sổ và nhìn ngắm chúng một lần nữa. Đúng là chúng rồi, chúng vẫn ở đấy, không phải là ảo ảnh. Tôi không thể nào tưởng tượng nổi những loại quả mùa thu này lại được sưởi ấm để chín mọng trong ánh nắng mùa xuân. Đáng ra chúng phải được đóng gói trong những thùng mùn cưa đất đỏ nhập về từ California hoặc nằm trong kho suốt mùa đông: trái cây trái mùa.

Ngày muộn, mặt trời đã lặn. Tôi nhìn thấy khung cửa sổ kia hé mở và một bàn tay vươn ra ngoài để với những quả hồng vàng. Tôi nhìn thấy những ngón tay phụ nữ đang vịn vào rèm cửa. Cô ấy sống ở đó. Cái cửa đối diện căn hộ của tôi là của cô ấy.

Lúc này cửa sổ được mở thường xuyên hơn. Khung cửa sổ được mở ra như một chồi cây được hé nở trên cành. Một chậu cây màu kem có hình dáng chiếc thuyền được đặt trên bậu cửa sổ. Tôi đoán cái cây trồng trong chậu là loại cây thân hành. Cô ấy thường tưới nước cho nó bằng bình tưới nhỏ xíu, có vòi dài và được sơn bằng tay, loại ta hay dùng để đổ nước vào bình hoa. Tôi thấy cô ấy cẩn thận xới tơi đất trong chậu bằng một cái nĩa bạc. Nhưng cô ấy chưa bao giờ ngược lên hoặc nhìn qua phía bên kia đường. Chưa bao giờ.

Đôi khi vào những lúc rảnh rỗi tôi dạo ngang qua phố cô ấy ở. Bây giờ tôi đã biết cô ấy rất tường tận: làn da, bàn tay, những bộ quần áo và cả những cử chỉ đáng đi của cô ấy nữa. Nhưng đó là cách bạn ngưỡng mộ người khác từ xa mà không hề có ý định bắt chuyện hay làm quen. Tôi có thể dễ dàng tìm thấy tên cô ấy. Tôi chỉ cần bước vào tiền sảnh của toà nhà và tìm tên cô trong danh sách những người thuê nhà hoặc để lại danh thiếp trước cửa nhà cô ấy. Nhưng tôi chưa bao giờ làm thế.

Cô ấy là một người phụ nữ cô đơn như tôi. Nhưng sự cô đơn đó không gắn kết chúng tôi mà lại là một trở ngại. Những người phụ nữ cô đơn thường ở trong trạng thái tự vệ. Tôi thì chưa đến mức hoàn toàn cô đơn. Tôi chỉ tạm thời xếp cuộc đời vào một góc. Tôi có thể có hàng tá bạn bè bù khú cả ngày. Nhưng chẳng có ai là người tôi có thể yêu thương tin tưởng hơn cả những người còn lại. Tôi chưa có người yêu, chẳng có gì thầm kín hoặc muốn thổ lộ. Nhưng cô ấy thì khác. Tôi cho rằng cô đã trải qua một đời sống nội tâm vô cùng phong phú.

Cái cây thân hành trong chậu đã đâm chồi. Tôi nhìn thấy những cái mầm màu xanh nhạt đang nhú lên từ lớp đất bùn. Tôi thực sự muốn biết chúng là loại cây gì. Tôi cứ mong rằng chúng là hoa tulip mà không hiểu tại sao. Cửa sổ của cô ấy không còn mở cả ngày nữa. Có một tấm màn mỏng đẹp được treo ở đằng trước và nó chưa bao giờ được vén lên. Đôi khi tấm màn khẽ lay động nhưng chỉ khi có gió thoảng.

Hàng cây chũm chĩu những chồi non trên đường phố giờ đây lại chuyển sang màu xanh lục. Bóng của chúng đổ trên tường trông cũng xum xuê và tạo nhiều hình dáng rối rắm hơn. Nó không còn thuần túy là cái bóng của mùa đông như thuở ban đầu nữa. Ngay cả sự rung động của cành lá trong gió cũng khác đi. Mỗi khi nghỉ ngơi trong phòng tôi thường nằm ngắm bóng cây in trên tường. Tôi thường hay bị mệt và những lúc như vậy tôi rất dễ xúc động. Tôi thường nghĩ đến những chồi non, chúng trông mỏng manh và yếu ớt nhưng sức sống thì thật là mãnh liệt. Sự ra đời của một đứa trẻ cũng là sự diệu kỳ của cuộc sống. Như mùa xuân vẫn về khi đất trời sang xuân dù cho thế giới của loài người có tan thành tro bụi. Tôi ngắm những cành lá rung động mà con tim bỗng nghe nhói lên nửa đau đón nửa ngọt ngào.

Một buổi chiều tôi lại ngồi nhìn ra cửa sổ. Đó là một buổi chiều muộn, mặt trời sắp lặn nhưng không khí vẫn còn ấm áp. Có những hạt bụi vàng bay lên trong không khí và ánh nắng như thấm hơn. Bóng của hàng cây và toà nhà đổ xuống đường với vẻ duyên dáng tuyệt vời vốn có trong những ngày đẹp trời như hôm nay. Kia cô ấy đứng ngay kia, chỉ ngay sau bức rèm, cô ấy cuộn mình trong một tấm áo choàng dài màu thẫm. Dường như cô ấy vừa mới tắm xong và đang chuẩn bị mặc quần áo để đi ra ngoài tối nay. Cô ấy đứng đó thật lâu và bất động, không rời mắt khỏi hàng cây đang đâm chồi. Đầu tôi càng lúc càng căng ra. Mạch máu trong tôi đập thành thịch như tiếng tích tắc của đồng hồ. Rất chậm rãi cô ấy vươn hai cánh tay lên, tấm áo choàng rơi xuống. Cô ấy đứng đó khoả thân đằng sau tấm rèm cửa. Cho dù khó có thể phân biệt được đó là ai nhưng không thể nào nhầm lẫn đó chính là hình dáng của một người đàn bà với khuôn mặt in trên rèm cửa.

Tôi quay mặt đi. Những cành cây với những chồi non vẫn đổ bóng xuống bức tường trắng. Tôi nghĩ trái tim tôi đang sắp vỡ ra.

Hoàng Phương dịch

[1] Đơn vị đo lường của Anh, bằng 2,54cm
[2] Firebird.